

Wprowadzenie

Kamil Kartasiński

(Zbiory prywatne Kamila Kartasińskiego)

Panewnicka bazylika wraz z klasztorem Ojców Franciszkanów, a także piękną kalwarią nazywana jest czasem śląskim Asyżem. Franciszkanie i towarzyszący im duch św. Franciszka oraz św. Ludwika IX Króla są nieodłącznym elementem Ligoty i Panewnik od ponad 100 lat. Co roku w okresie Bożego Narodzenia do Panewnik przyjeżdżają setki pielgrzymów, którzy chcą zobaczyć piękny bożonarodzeniowy żłóbek i uczestniczyć w licznych adoracjach stanowych. Nawiedzający panewnicką bazylikę i kalwarię mogą zanurzyć się w modlitwie, w cichej adoracji oddając Bogu swoje myśli, pragnienia, codzienne troski.

Gdy w 1902 r. franciszkanie przybyli do Ligoty i Panewnik, od samego początku swej posługi duszpasterskiej dbali o żywy i autentyczny kult świętych. W 1913 r., zaledwie kilka lat po wybudowaniu bazyliki i klasztoru, do Panewnik zostały sprowadzone jedne z najstarszych relikwii chrześcijaństwa – męczenników z Nepi, Świętych Ptolomeusza i Romana wraz z 38 towarzyszami. O niezwyklej historii związanej z tym wydarzeniem i kulcie świętych męczenników w Panewnikach opowiadała książka o Gorgoniusza Greupnera OFM, która ukazała się w 1914 r. nakładem drukarni im. Karola Miarki w Mikołowie.

Publikacja, którą trzymają Państwo w ręku, stanowi reedycję wspomnianego dzieła uzupełnioną o wiele ciekawych materiałów. W pierwszej części został zamieszczony cały tekst książki o Gorgoniusza. Starano się zachować tu oryginalną pisownię⁴, dodano natomiast kilkadziesiąt przypisów⁵ wyjaśniających niektóre kwestie poruszane w tekście oraz ułatwiających odbiór całości. Na część drugą składają się dwa artykuły historyczne. Pierwszy z nich uzupełnia treści podane przez o. Gorgoniusza oraz przedstawia historię kultu świętych męczenników z Nepi w latach 1913–2020, drugi z kolei opisuje ołtarz i relikwiarz męczenników znajdujące się w panewnickiej bazylice. Ostatnią część książki stanowią teksty modlitw, litanii, pieśni itp., które mogą być pomocne w osobistej modlitwie ku czci świętych. Całość publikacji

⁴ Nieliczne ingerencje w tekst oryginału miały na celu jedynie usunięcie oczywistych błędów językowych (ortograficznych, fleksyjnych lub składniowych), które mogłyby prowadzić do niewłaściwego odczytania sensu poszczególnych fragmentów, bądź ujednoczenie niezasadnie niekonsekwentnego zapisu. Miejsca wprowadzenia poprawek zaznaczono przy użyciu nawiasu kwadratowego □.

⁵ Oryginalne przypisy o. Gorgoniusza Greupnera zostały złożone pogrubioną czcionką.

została wzbogacona unikatowymi zdjęciami i dokumentami z Archiwum Prowincji Wniebowzięcia NMP w Katowicach–Panewnikach oraz ze zbiorów prywatnych.

Życząc Państwu owocnej lektury, pragnę w tym miejscu podziękować o. Alanowi Ruskowi OFM. Ojciec Proboszcz kilka lat temu zwrócił się do mnie z propozycją przygotowania reedycji książki o Gorgoniusza Greupnera. Praca nad niniejszym opracowaniem była dla mnie ciekawym wyzwaniem badawczym oraz sprawiła mi dużo satysfakcji. Dzięki merytorycznemu i duchowemu wsparciu ojca Alana publikacja w końcu ukazuje się w formie, jaką wspólnie zaplanowaliśmy kilka lat temu.

Kamil Kartasiński

kkartasinski.pl

Spis treści

- 9 — Słowo biskupa
 11 — Przedmowa prezydenta Katowic
 13 — Wstęp ojca proboszcza
 19 — Wprowadzenie

Część I.

*o. Gorgoniusz Greupner, Męczennicy z Nepi:
 św. Ptolomeusz i św. Roman wraz z 38 towarzyszami*

- 31 — Życie, działalność i męczeństwo Świętych Ptolomeusza i Romana
 41 — Miejsce spoczynku czterdziestu Świętych Męczenników, cześć im oddawana i cuda
 46 — Miejsce spoczynku św. Romana, pierwszego biskupa Nepi
 48 — Jubileusz Konstantyna Wielkiego i czterdziestu Św[iętych] Męczenników z Nepi w roku 1913
 53 — Cześć, jaką oddają czterdziestu Św[iętych] Męczennikom z Nepi w klasztorze św. Ludwika w Panewniku
 63 — Modlitwa Kościoła na uroczystość Czterdziestu Świętych Męczenników
 63 — Miasto Nepi i postać biskupa Józefa Bernarda Doebbinga Zak. Br. Mn.

Część II.

Kamil Kartasiński, Rys historyczny

- 68 — Historia sprowadzenia relikwii świętych męczenników z Nepi oraz ich kult w Panewnikach w latach 1913–2020
 84 — Ołtarz i relikwiarz świętych męczenników Ptolomeusza i Romana w panewnickiej bazylisce
 90 — Bibliografia

Część III.

Dodatek modlitewny

- 92 — Liturgia ku czci świętych męczenników Ptolomeusza i Romana, biskupów, i 38 towarzyszy
 97 — Hymn ku czci świętych męczenników Ptolomeusza i Romana, biskupów, i 38 towarzyszy
 99 — Litania do świętych męczenników Ptolomeusza i Romana
 104 — Nieszpory ku czci świętych męczenników Ptolomeusza i Romana
 108 — Pieśń ku czci świętych męczenników Ptolomeusza i Romana, biskupów, i 38 towarzyszy